

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/182/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720200328
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8720200328.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Mariany Muránskej, vo veci navrhovateľky: W. P. R., nar. X.X.XXXX, bytom B., Q. XXX/XX, zast. Mgr. Samuel Dorociak, advokát, so sídlom L. Mikuláš, Belopotockého 720/2 proti odporcovi: V. W. R., nar. XX.X.XXXX, bytom M., ul. F. V. XXX/XX, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu: W. R., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 14P/18/2020-75 zo dňa 4.8.2020 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch III. a IV.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je rozvod manželstva úprava výkonu rodičovských práv a povinností k mal. W. R. na čas po rozvode manželstva jej rodičov.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd“) napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že:

„ I. Manželstvo P. R., rod. D., nar. X.X.XXXX a W. R., nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.X.XXXX a zapísané v knihe manželstiev matričného úradu B., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X r o z v á d z a.

II. Na čas po rozvode z v e r u j e mal. W. R., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Otec sa z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. W. sumou 250,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, ktoré výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 10.1.2004, u navrhovateľky ide o druhé manželstvo a u odporcu prvé manželstvo, z manželstva pochádza 1 mal.

dieťa W. R., nar. X.X.XXXX. Vzťahy medzi manželmi sú natoľko vážne rozvrátené, že nie je šanca na obnovu spolužitia, a preto berúc v úvahu i ich zhodné stanovisko k rozvodu manželstva, návrhu na rozvod manželstva vyhovel a manželstvo účastníkov rozviedol. Rodičia mal. W. spolu nežijú z dôvodu ich vzájomných nezhôd, o dieťa sa riadne stará matka a ako bolo zistené aj z prešetrenia pomerov zo strany matky je riadne zabezpečovaná starostlivosť, a preto zveril mal. W. do jej osobnej starostlivosti, pričom prihladol na samotnú vôľu, i keď konkludentnú, mal. W.. Obaja rodičia iné mal. deti nemajú, navrhovateľka má vyživovaciu povinnosť voči plnoletej dcére P. A., ktorá je študentkou vysokej školy. Príjem navrhovateľky činí 1.100,- eur mesačne, odporcu taktiež 1.100,- eur mesačne a navyše otec dosahoval príjem i v rámci dohody o pracovnej činnosti za obdobie od 1.11.2019 do 31.3.2020 v priemere 200,- eur mesačne, ktorá mu bola poukazovaná subjektom T.. Berúc v úvahu potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti povinného rodiča, teda odporcu, kde zohľadnil nielen jeho pravidelný mesačný príjem, ale i výlučné vlastníctvo 2- izbového bytu vo B., zaviazal odporcu výživným v sume 250,- eur mesačne a to plne v súlade s vyššie cit. zákonnými požiadavkami pre stanovenie výživného, kde vzal v úvahu, že v blízkej budúcnosti musí matka zabezpečiť zvýšené potreby mal. W. v súvislosti s jej nástupom na strednú školu. Zohľadnil i skutočnosť, že otec poberal rodinné prídavky pre mal. W., ktoré dieťaťu neuhrádzal a v mesiaci apríl 2020 jeho vymeriavací základ zo závislej činnosti činil 3.146,02 eur.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

5. Poukázal na ustanovenia §18, ô 19, § 22, § 23, ods. 1-3, , § 62, ods. 1,2,3,4, Zákona o rodine.

III. Obsah odvolania a vyjadrenia k odvolaniu

6. Proti výroku III. o určení výživného, podal odvolanie otec. Navrhol, aby krajský súd rozsudok v III. časti zmenil a určil výživné v sume 150 eur mesačne. V odvolaní uviedol, že súd pri svojom rozhodovaní vôbec neprihladol na to, aké bolo spolunažívanie manželov, žijúcich v manželstve v dvoch domácnostiach. Súd neprihladol ani na predchádzajúce správanie sa otca - vzorná starostlivosť o obe deti, teda aj o dnes už plnoletú P. A. z manželkinho prvého nevydareného manželstva, na podporu pri diaľkovom štúdiu manželky počas materskej dovolenky, podporu pri kvalifikačných skúškach i doktorát, dodávanie domácich vajíčok, občasné nákupy, pravidelné dodávanie dvoch kartónov 3,5% mlieka (24ks) mesačne do druhej domácnosti vo B., nákup špeciálnych zdravotných šampónov, všetky školské pomôcky (zošity, súpravy pravítok, písacie potreby, výkresy, temperové a vodové farby na maľovanie, tuše, atď.), spoločné prežívanie a trávenie sviatkov (oslavy narodenín, oslavy menín, Veľkonočné sviatky a Vianoce, spoločná dovolenka v Chorvátsku v lete 2019). Otec mal príjem z dohody len v mesiacoch december 2019 až marec 2020. Otec spláca spoločné záväzky voči banke, ktorá poskytla hypotekárny i spotrebný úver na opravu kompletnej elektroinštalácie, výmenu kúrenia i vodovodných a plynových rozvodov. Súd vôbec nebral do úvahy, že sedem mesiacov platil inkaso za byt vo B.. Považuje sumu určenú súdom za prehnanú a neprimeranú jeho príjmu a možnostiam.

7. K podanému odvolaniu otca podala písomné vyjadrenie matka, ktorá navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté rozhodnutie postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

9. Otec odvolaním napáda rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia jeho vyživovacej povinnosti voči mal. W.. Súdom určenú výšku výživného považuje nesprávnou, vzhľadom k tomu, že súd pri rozhodovaní o jej výške neprihladol na predchádzajúcu osobnú starostlivosť otca, ani na skutočnosť, že matka mal. bývala v byte, ktorý je v jeho vlastníctve, za ktorý platil inkaso. Má za to, že súdom určená výška výživného je neprimeraná výške jeho príjmu.

10. Podľa § 62 ods. 2 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Matka maloletého zabezpečuje o mal. W. osobnú starostlivosť, čo je nutné považovať za formu plnenia výživného. V zmysle § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine, pričom povinnosťou súdu je vždy prihliadnuť k všetkým dôležitým okolnostiam, u každého rodiča zvlášť, prihliadnuť na vek, vyspelosť dieťaťa, prihliadnuť na nevyhnutné potreby a potreby, ktoré sú nad rámec bežných potrieb, náklady ktoré súvisia so zdravotným stavom maloletého dieťaťa, je nutné prihliadnuť na majetkové pomery oboch rodičov a následne až tak zhodnotiť možnosti, schopnosti otca ako povinného a zhodnotiť odôvodnené potreby maloletých detí.

12. Ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, otec mal. W. je zamestnaný v D. škole M. ako učiteľ. Jeho priemerná mesačná mzda za 04/2020-03/2021 podľa odpovede na lustráciu v sociálnej poisťovni predstavovala sumu 1.815,25 Eur (cca. 1.273,20 Eur v čistom).

13. Vyživovacia povinnosť voči deťom, ktoré sú odkázané na svojich rodičov, je prvoradou povinnosťou rodiča a táto má prednosť pred ostatnými výdavkami. Výdavky otca na splácanie úverov nemôžu byť na úkor výživného na mal. dieťa. V súvislosti s určením výšky výživného zo strany povinného rodiča je potrebné uviesť, že neexistujú záväzné kritériá pre jeho určenie a vždy sa vychádza z individuálneho posúdenia. Napriek tomu, judikatúra súdov v súčasnosti zastáva názor, že výška výživného by sa mala pohybovať v rozsahu 20 -30 % čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Hoci na území SR neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať, je možné vzhľadom na podobnosť právneho prostredia zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti“, podľa ktorého výška výživného na dieťa vo veku 15 - 17 rokov by mala predstavovať 16 - 22 % čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Vychádzajúc z čistého príjmu otca vo výške 1.273,20 Eur mesačne, výška výživného na dieťa predstavuje 19,60% z tohto príjmu. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných zákonných kritérií dospel k záveru, že takto určené výživné je primerané reálnym zárobkovým schopnostiam, možnostiam otca a jeho majetkovým pomerom.

14. Otec v odvolaní namieta, že súd nezohľadnil skutočnosť, že sa vzorne staral o dieťa ako aj o nevlastné dieťa, prispieval na výživné formou nákupu potravín a potrieb mal., dovolenky a pod., prispieval na bývanie matke a dcére. Je potrebné dať za pravdu odvolateľovi, že plnenie na výživné nemá len charakter peňažného plnenia, ale je možné za plnenie na výživné považovať aj iné plnenia, ktoré rodič v súvislosti so zabezpečovaním starostlivosti o svoje dieťa uhradil. V tejto súvislosti však odvolací súd dáva do pozornosti, že predmetom konania je úprava vyživovacej povinnosti na čas po rozvode manželstva, t.j. do budúcnosti. Prípadné plnenia započítateľné do dlžného výživného je možné zohľadniť v konaní o úpravu rodičovských práv, t.j. aj výživného na čas do rozvodu manželstva, čo nie je predmetom tohto konania.

15. Ďalšia námietka otca smeruje k tomu, že súd nezohľadnil výdavky rodiča, ktoré má v súvislosti so spoločnými záväzkami s matkou vyplývajúcimi z hypotekárneho úveru. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že majetkové pomery medzi bývalými manželmi vyplývajúce z ich bezpodielového spoluvlastníctva vrátane ich spoločných záväzkov je možné v prípade ak sa nedohodnú vyporiadať súdnou cestou. Nevyporiadané majetkovoprávne vzťahy medzi bývalými manželmi nemôžu byť na ťarchu výživného pre maloleté deti.

16. Odvolacie námietky otca nespochybnili vecnú správnosť rozsudku vo vzťahu v určení výšky výživného na čas po rozvedení manželstva rodičov mal. W., odvolací súd napadnutý rozsudok v napadnutej časti postupom podľa §387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).